

SÄKERHETS DATABLAD

1. NAMNET PÅ ÄMNET/PREPARATET OCH BOLAGET/FÖRETAGET

1.1 Produktbeteckning:

ISOPAR L

REACH-reg.nr: 01-2119456810-40

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från:

Användning:

Lösningsmedel

Begränsning av användning:

Ingen information om användningsbegränsningar finns tillgänglig.

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad:

Swed Handling AB, Box 21, 601 02 NORRKÖPING

Tfn: 011-24 84 84, Fax 011-24 84 99

e-mail: helena.ejlerung@swedhandling.com

1.4 Telefonnummer för nödsituationer:

I nödsituationer ring Kemiakuten 020-99 60 00 för ytterligare information om produkten.

2. FARLIGA EGENSKAPER

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen:

Klassificering enligt CLP 1272/2008/EG:

Asp. Tox. 1; H304

EUH 066

KAN VARA DÖDLIGT VID FÖRTÄRING OM DET KOMMER NER I LUFTVÄGARNA.
UPPREPAD KONTAKT KAN GE TORR HUD ELLER HUDSPRICKOR.

Se avsnitt 16 för förklaring av faroangivelser.

De viktigaste skadliga effekterna:

Människors hälsa: Kan verka irriterande på ögon, näsa, hals och lungor.

Fysikaliska och kemiska faror: Materialet kan ackumulera statisk laddning, vilket kan ge gnistbildning. Kan avge lättantändliga ångor som om de ackumuleras kan antändas och/eller explodera vid gnistbildning.
Lättantändligt.

2. FARLIGA EGENSKAPER

Potentiella miljöeffekter: Se avsnitt 12 för information om miljöpåverkan.

2.2 Märkningsuppgifter:

Faropiktogram:

Signalord:

FARA

Faroangivelser:

H304 Kan vara dödligt vid förtäring om det kommer ner i luftvägarna.
EUH066 Upprepad kontakt kan ge torr hud eller hudsprickor.

Skyddsangivelser:

P280 Använd skyddshandskar/ ögonskydd/ ansiktsskydd.
P301+310 VID FÖRTÄRING: Kontakta genast GIFTINFORMATIONSCENTRAL eller läkare.
P331 Framkalla INTE kräkning.

2.3 Andra faror

Inga

3. SAMMANSÄTTNING/UPPGIFTER OM BESTÅNDSDELAR

3.1 Ämnen:

Ämne: Kolväten, C11-C13- isoalkaner, <2% aromater
Koncentration: 100 vikt-%
CAS-nr:
EG-nr: 920-901-0
Indexnr: -----

4. ÅTGÄRDER VID FÖRSTA HJÄLPEN

4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen:

Allmän rekommendation:

Ta av förorenade kläder.

4. ÅTGÄRDER VID FÖRSTA HJÄLPEN

Vid inandning:

Flytta den drabbade till frisk luft och låt vila. Håll den drabbade under övervakning. Sök läkare vid kvarstående besvär.

Vid hudkontakt:

Tvätta med tvål och vatten. Vid hudirritation, sök läkarhjälp.

Vid ögonkontakt:

Spola omedelbart med mjuk vattenstråle eller ögonspolvätska minst 5 minuter. Vid kvarstående besvär (intensiv sveda, smärta, ljuskänslighet, synpåverkan) fortsätt att spola och kontakta/ uppsök sjukhus eller läkare.

Vid förtäring:

FRAMKALLA INTE KRÄKNING. Aspirationsrisk föreligger, eftersom det kan komma ned i lungorna och orsaka kemisk lunginflammation. Ge om möjligt grädde eller i annat fall ett par glas mjölk eller vatten om den skadade är vid fullt medvetande. Kontakta läkare.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda:

Symptom & Effekter:

Kan orsaka kemisk lunginflammation i samband med förtäring, kräkning eller vid inandning av spraydimma.

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs:

Behandling:

Behandlas symptomatiskt. Se till att medicinsk personal vet vilket ämne det rör sig om och att de vidtar nödvändiga skyddsåtgärder.

5. BRANDBEKÄMPNINGSAÅTGÄRDER

5.1 Släckmedel:

Lämpliga släckmedel:

Skum, koldioxid, pulver eller vattendimma.

Olämpliga släckmedel:

Hård vattenstråle, skum med miljöfarliga ämnen.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra:

Särskilda risker vid brandbekämpning:

Undvik inandning av rökgaser. Ångorna är tyngre än luft och kan sprida sig längs marken. Ångorna kan bilda explosiv blandning med luft och antändas av t ex statisk elektricitet.

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal:

Särskild skyddsutrustning för brandbekämpningspersonal:

Vid brandsläckning skall fullständig skyddsutrustning och friskluftsapparat användas.

5. BRANDBEKÄMPNINGSSÅTGÄRDER

Ytterligare information:

Utrym närområdet. Kyl brandutsatta ytor med vatten. Avlägsna annat brännbart material. Släck endast mindre brand på egen hand. Undvik att släckvatten når vatten eller avlopp. Vidta åtgärder för att omhänderta släckvatten.

6. ÅTGÄRDER VID OAVSIKTLIGA UTSLÄPP

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer:

Använd personlig skyddsutrustning enligt punkt 8. Stoppa läckage endast om det kan ske utan risk. Beträd förorenat område under stor försiktighet. Ventilera ut ev ångor.

6.2 Miljöskyddsåtgärder:

Förhindra utsläpp till vatten och avlopp. Vid större spill i vatten underrätta vattenverk alternativt reningsverk. Vid spill som medför risk för miljöskada underrätta kommunens miljöskyddsförvaltning och/eller länsstyrelsens miljövårdsenhet.

6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering:

Större utsläpp vallas in med jord, sand eller annat inert material. Mindre mängd spill sugs lämpligen upp med t ex vermikulit, torr sand eller annat inert material för kemikalieutsläpp. Uppsamlat material utgör farligt avfall.

6.4 Hänvisning till andra avsnitt:

Kontaktinformation vid nödsituation (se avsnitt 1), Personlig skyddsutrustning (se avsnitt 8), Avfallshantering (se avsnitt 13).

7. HANTERING OCH LAGRING

7.1 Försiktighetsmått för säker hantering:

Råd för säker hantering:

Vidta åtgärder mot statisk elektricitet. Avlägsna antändningskällor. Hantera ej i närheten av varma ytor eller utrustning som kan generera flammor eller gnistor. Häll eller pumpa aldrig med fri stråle från hög höjd p g a risk för bildande av statisk elektricitet. Använd punktutsug nära utsläppskällor i tillverkningsprocesser m m. Använd mekanisk ventilation i trånga utrymmen. När ventilationsutrustning används skall den vara explosionskyddad.

Åtgärder beträffande hygien:

Beakta allmänna hygienåtgärder vid kontakt med kemiska ämnen. Kvävningsrisk föreligger i lågt liggande utrymmen om ångor ansamlas. Kontrollera att det hygieniska gränsvärdet inte överskrids. Nöddusch och möjlighet till ögonspolning skall finnas på arbetsplatsen.

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet:

Krav på lagerutrymmen och behållare:

Lagra i originalbehållare på torr, väl ventilerad plats (ej över rumstemperatur). Behållare förvaras väl tillsluten då produkten ej används. Behållare och kopplingar skall jordas.

Råd för skydd mot brand och explosion:

Avlägsna eventuella antändningskällor.

7. HANTERING OCH LAGRING

Ytterligare information om lagringsförhållanden:

Skyddas från värme, gnistor och öppen eld. Förvaras åtskilt från mat, dryck och djurfoder.

7.3 Specifik slutanvändning

Specifika användningsområden:

Ingen information tillgänglig.

8. BEGRÄNSNING AV EXPONERINGEN / PERSONLIGT SKYDD

8.1 Kontrollparametrar:

Gränsvärden:

Namn: Kolväten, C11-C13- isoalkaner, <2% aromater	300 mg/m ³ , 50 ppm (NGV)
	600 mg/m ³ , 100 ppm (KTV)

(Nationella hygieniska gränsvärden, AFS 2011:18)

8.2 Begränsning av exponeringen:

Tekniska åtgärder:

Se skyddsåtgärderna uppräknade under avsnitten 7 och 8.

Personlig skyddsutrustning:

Andningsskydd: Andningsskydd med gasfilter A (brun) eller andningsapparat kan behövas.

Handskydd: Använd skyddshandskar av t ex nitrilgummi.

Ögonskydd: Vid risk för direktkontakt eller stänk bör ögonskydd användas.

Hud- och kroppsskydd: Skyddskläder efter behov.

Begränsning av miljöexponeringen:

Spola inte ut i ytvatten eller avloppssystem.

9. FYSIKALISKA OCH KEMISKA EGENSKAPER

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper:

<i>Form:</i>	Vätska
<i>Färg:</i>	Färglös
<i>Lukt:</i>	Svag
<i>Lukttröskel:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>pH-värde:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Smältpunkt/ fryspunkt:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Initial kokpunkt och kokpunktsintervall:</i>	170-250 °C
<i>Flampunkt:</i>	> 61 °C
<i>Avdunstningshastighet:</i>	0.03
<i>Brandfarlighet (fast form/ gas):</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Övre/undre brännbarhetsgräns eller explosionsgräns:</i>	0.6-7 % (v/v)
<i>Ångtryck:</i>	0.04 kPa (0.3 mm Hg, 20 °C)
<i>Ångdensitet:</i>	> 1
<i>Relativ densitet:</i>	0.731-0.851 g/cm ³ (15 °C)
<i>Löslighet:</i>	Olöslig i vatten, löslig och blandbar med flera organiska lösningsmedel
<i>Fördelningskoefficient</i>	Ingen tillgänglig data
<i>n-oktanol/vatten:</i>	
<i>Självantändningstemperatur:</i>	> 200 °C
<i>Sönderfallstemperatur:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Viskositet:</i>	1.3-2.5 cSt (20 °C)
<i>Explosiva egenskaper:</i>	Bildning av explosiv luftblandning är möjlig.
<i>Oxiderande egenskaper:</i>	Ingen tillgänglig data

9.2 Annan information

Ingen ytterligare information är tillgänglig.

10. STABILITET OCH REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet:

Stabil vid rekommenderade lagringsförhållanden.

10.2 Kemisk stabilitet:

Stabil vid normala förhållanden.

10.3 Risken för farliga reaktioner:

Inga kända.

10.4 Förhållanden som ska undvikas:

Statisk elektricitet, värme och gnistbildning. Kontakt med starka oxidationsmedel.

10. STABILITET OCH REAKTIVITET

10.5 Oförenliga material:

Kan skada packningar, lackerade och målade ytor, skyddande och tätande fettbeläggningar, material av naturgummi och vissa syntetmaterial.

10.6 Farliga sönderdelningsprodukter:

Vid brand eller stark upphettning bildas kolmonoxid (CO).

11. TOXIKOLOGISK INFORMATION

11.1 Information om de toxikologiska effekterna:

Akut toxicitet:

LD50 oralt, råtta:	> 5 000 mg/ kg
LC50 inhalation, råtta, 8 h:	> 5 000 mg/m ³
LD50 dermalt, kanin:	> 5 000 mg/ kg

Inandning: Kan ge huvudvärk, yrsel, trötthet och illamående. Vid höga halter kan reaktionstid och minne försämrats och medvetslöshet samt andningsbesvär tillkomma.

Förtäring: Lunginflammation kan tillkomma efter några timmar till ett dygn, om produkten vid förtäring eller kräkning dragits ned i luftvägarna. Redan några milliliter i lungorna kan förorsaka lunginflammation. Kan ge kräkningar, magsmärtor och i övrigt samma symptom som vid inandning.

Irritation och frätning:

Hud: Upprepad kontakt kan ge torr hud eller hudsprickor.

Ögon: Kan ge en lätt, kortvarig obehagskänsla i ögonen.

Allergiframkallande egenskaper:

Inga kända risker för allergi, men den uttorkande effekten hos produkten kan eventuellt bidra till atopiska eksem.

Cancerogenitet:

Inga kända risker.

Mutagenitet:

Inga kända risker.

Reproduktionstoxicitet:

Inga kända risker.

Teratogenicitet:

Ingen information tillgänglig.

Specifik organtoxicitet, enkel exponering (STOT SE):

Inga kända risker.

Specifik organtoxicitet, upprepad exponering (STOT RE):

Inga kända risker.

Fara vid aspiration:

Kemisk lunginflammation.

12. EKOLOGISK INFORMATION

12.1 Toxicitet:

LL0, fisk, 96 h: 1 000 mg/l	Art: Regnbågslax
EL0, alger, 72 h: 1 000 mg/l	Art: Pseudokirchnerella subcapitata
EL0, daphnia, 48 h: 1 000 mg/l	Art: Daphnia magna
NOELR, daphnia, 21 dagar: 1 mg/l	Art: Daphnia magna
NOELR, alger, 72 h: 1 000 mg/l	Art: Pseudokirchneriella subcapitata

12.2 Persistens och nedbrytbarhet:

31.3 % bryts ned på 28 dagar.

12.3 Bioackumuleringsförmåga:

Ej fastställt.

12.4 Rörligheten i jord:

Mycket flyktigt, fördelas snabbt till luft. Förväntas inte fördelas till sediment eller avloppsslam.

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen:

Krävs inte.

12.6 Andra skadliga effekter:

Ingen information.

13. AVFALLSHANTERING

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder:

Avfallskoden fastställs i samråd med den regionala avfallsmottagaren.

14. TRANSPORTINFORMATION

Ej klassificerat som farligt gods.

15. GÄLLANDE FÖRESKRIFTER

15.1 Föreskrifter/ lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö:

Ingen information.

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning: Har genomförts.

16. ANNAN INFORMATION

Uppgifterna i detta säkerhetsdatablad anses som korrekta enligt dagens kunskaper och erfarenhet men någon försäkran kan inte lämnas att informationen är fullständig. Det är därför i användarens eget intresse att klargöra om informationen är tillräcklig för det ändamål för vilket produkten ska användas.

Källor vid utarbetande av SDB:

- Leverantörs SDB
- CLP-förordningen (1272/2008)
- SFS 2011:927 "Avfallsförordningen"
- AFS 2011:18 "Hygieniska gränsvärden och åtgärder mot luftföroreningar"

16. ANNAN INFORMATION

Förklaring av riskfraser och faroangivelser i avsnitt 2:

H304 Kan vara dödligt vid förtäring om det kommer ner i luftvägarna.
EUH066 Upprepad kontakt kan ge torr hud eller hudsprickor.